

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

Europejskiego Centrum Kształcenia i Wychowania

OHP w Roskoszy

wersja skrócona dla młodzieży

Europejskie Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy wspiera i przygotowuje młodego człowieka w zakresie wychowania, kształcenia oraz wejścia na rynek pracy. Nadrzędną zasadą wszystkich pracowników ECKiW OHP jest działanie dla dobra uczestników OHP i w ich najlepszym interesie.

W celu zapewnienia młodzieży sprzyjających warunków do nauki oraz rozwoju w atmosferze życzliwości, szacunku i przede wszystkim bezpieczeństwa nasza jednostka wdrożyła „Standardy Ochrony Małoletnich”.

Dokument ten powstał, aby chronić dzieci i młodzież przed krzywdzeniem. Wyjaśnia, czym jest przemoc, zawiera zasady i reguły postępowania, pomagające tworzyć bezpieczne, przyjazne i wolne od przemocy środowisko, pokazuje też jak reagować, w przypadku gdy osoba małoletnia jest świadkami przemocy lub doświadcza jej ze strony rówieśników, osób dorosłych lub członków rodziny.

Standardy Ochrony Małoletnich zawierają:

- 1) zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników do OHP,
- 2) zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni,
- 3) zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni,
- 4) zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów,
- 5) zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich.
- 6) sposób reagowania na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia.

POJĘCIA WYKORZYSTANE W DOKUMENCIE

Małoletni (dziecko) - każda osoba do ukończenia 18. roku życia.

Krzywdzenie małoletniego (dziecka) – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka kadry OHP, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

- **przemoc fizyczna** to m.in. to między innymi: popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie ręką, pięścią lub przedmiotami, zmuszanie do długotrwałego wykonywania ćwiczeń przekraczających możliwości małoletniego;

- **przemoc psychiczna (emocjonalna)** to między innymi: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, wyzywanie, wyśmiewanie, odtrącanie małoletniego, wciąganie małoletniego w konflikty dorosłych, wytykanie z powodu odmienności;
- **przemoc seksualna** to naruszenie sfery intymnej małoletniego, namawianie lub zmuszanie do wykonywania czynności seksualnych, stałe molestowanie seksualne, gwałt, zmuszanie do oglądania nagich osób, robienie zdjęć lub filmów z udziałem małoletniego bez odzieży;
- **zaniedbywanie** to: niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych małoletniego lub nieprzestrzeganie jego podstawowych praw (niedożywienie, ubiór nieadekwatny do pory roku, zaniedbanie higieniczne, pozostawianie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych, nie dbanie o higienę snu i odpoczynku, nieposyłanie dziecka do szkoły, brak dostępu dziecka do opieki lekarskiej);
- **przemoc rówieśnicza** (agresja rówieśnicza, bullying) to m.in. przemoc słowna (np. przezywanie, ośmieszanie, dogdywanie), przemoc relacyjna (np. ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, wykluczenie z grupy), przemoc fizyczna (np. bicie, kopanie, szarpanie), przemoc materialna (np. kradzież, niszczenie przedmiotów), elektroniczna (np. złośliwe sms-y, e-maile, wpisy w mediach społecznościowych, umieszczanie w Internecie zdjęć ośmieszających ofiarę), przemoc podczas randki (np. dotykanie intymnych części ciała, zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika).

Pracownik – każda osoba zatrudniona w jednostce ECKiW OHP w Roskoszy na podstawie umowy o pracę, umowy o współpracę lub świadcząca pracę w jednostce OHP niezależnie od zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji. Są to także wolontariusze, praktykanci, stażyści.

Naruszenie prywatności uczestnika poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych lub wizerunku – podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej.

1) ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PRACOWNIKÓW DO OHP

- By minimalizować ryzyko krzywdzenia małoletnich, wynikające z okoliczności sprzyjających potencjalnym sprawcom nasza jednostka uzyskuje o każdym pracowniku, praktykancie, wolontariuszu lub innej osobie mającej kontakt z uczestnikami dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego.
- W instytucji zatrudnia się przygotowany merytorycznie i sprawdzony personel, a młodzież i wszyscy pracownicy mają możliwość poszerzenia swojej wiedzy na temat ochrony przed krzywdzeniem.

2) ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI DOROSŁY – MAŁOLETNI

- Pracownik OHP traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby oraz stwarza najlepsze warunki sprzyjające jego rozwojowi psychofizycznemu i społecznemu (co nie jest tożsame z akceptacją każdego zachowania czy postępowania uczestnika).
- Niedozwolone jest poniżanie uczestnika, upokarzanie, zawstydzanie go, ubliżanie, kierowanie pod jego adresem komunikatów prześmiewczych, lekceważących, nawiązujących do atrakcyjności seksualnej.

- Pracownik OHP jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnim. Działania powinny być prowadzone w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.
- Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy wobec małoletniego lub jakichkolwiek innych nadużyć.
- Niedopuszczalne jest nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym.
- Kontakt fizyczny możliwy jest jako odpowiedź na realne potrzeby uczestnika np. przywitanie się (z inicjatywy dziecka) i może być podyktowany zapewnieniem względów bezpieczeństwa np. złapanie za ramię podczas przejścia przez ulicę (z inicjatywy dorosłego).
- W sytuacjach wymagających np. czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego, pracownik unika innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z nim.
- Zabronione jest dzielenie się substancjami niedozwolonymi – napoje energetyczne, napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe, substancje psychoaktywne.
- Niedozwolone jest ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących uczestnika wobec osób nieuprawnionych.
- Pracownicy OHP nie krzyczą na uczestników, w sytuacji innej niż wynikająca z potrzeby zapewnienia im bezpieczeństwa.
- Kontakt pracownika z uczestnikiem oraz jego rodzicami/opiekunami prawnymi powinien odbywać się w godzinach pracy i dotyczyć celów wychowawczych i edukacyjnych, z wyjątkiem sytuacji, kiedy uczestnik lub jego rodzic/opiekun prawny potrzebuje natychmiastowego wsparcia ze strony pracownika OHP.
- Obowiązuje dyskrecja w sytuacjach, gdy uczestnik podzieli się z pracownikiem informacjami o swoich przeżyciach i problemach osobistych. Odstąpienie od poufności jest możliwe tylko aby chronić małoletniego, bądź gdy wszedł w konflikt z prawem – jednak o takiej potrzebie należy uprzedzić go i uzasadnić potrzebę.

3) ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI MAŁOLETNI – MAŁOLETNI

- Naczelną zasadą relacji między uczestnikami jest działanie z szacunkiem, przy uwzględnianiu godności i potrzeb wszystkich uczestników oraz równe traktowanie, szacunek dla różnorodności, indywidualnej tożsamości i ekspresji.
- Uczestnik zachowuje się wobec kolegów/koleżanek w sposób stosowny (obejmuje to nieużywanie wulgarnych słów/gestów/żartów/memów/sms-ów itd., nieczynienie obraźliwych uwag, nienawiązywanie w wypowiedziach do wyglądu, aktywności bądź atrakcyjności seksualnej i poziomu inteligencji oraz niewykorzystywanie wobec innych przewagi fizycznej, niezastraszanie, nieprzymuszanie, niekierowanie gróźb;
- Uczestnik nie zawstydzia innych, nie upokarza, nie lekceważy, nie obraża, nie rozładowuje agresji słownej lub fizycznej na innych;
- Niedopuszczalne jest stosowanie przez małoletniego przemocy wobec kolegi/koleżanki w jakiegokolwiek formie: fizycznej, werbalnej, stosowanej poprzez środki komunikacji elektronicznej, manipulacji, zastraszania, itp.
- Małoletni nie utrwała wizerunku innych osób (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) w sytuacji, gdy nie wyraziły one na to zgody i w sytuacjach, które mogą ich zawstydząć, obrażać, kompromitować, ośmieszać, ujawniać ich sprawy osobiste lub rodzinne;

- Uczestnik nie proponuje kolegom/koleżankom alkoholu, wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich/e-papierosów ani innych substancji psychoaktywnych, ani ich używania.
- Wszelkie konflikty między rówieśnikami są rozwiązane w sposób pokojowy.

4) ZASADY BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z INTERNETU I MEDIÓW

- ECKiW OHP umożliwia dostęp do Internetu zarówno personelowi jak i uczestnikom. Na wszystkich urządzeniach z dostępem do Internetu na terenie OHP jest zainstalowane oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe.
- Uczestnik ma prawo korzystać na terenie jednostki OHP z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi w OHP zasadami.
- Uczestnicy na zajęciach organizowanych przez jednostkę OHP mogą być zobowiązani do deponowania telefonów i innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.
- W jednostce OHP uczestników obowiązuje zakaz robienia zdjęć, nagrywania filmów i dźwięku w celu publikowania ich w Internecie. W szczególnych przypadkach jest to możliwe po uzyskaniu zgody osoby nagrywanej lub fotografowanej i pracownika OHP.
- Na terenie jednostki obowiązuje zakaz korzystania z niebezpiecznych treści m.in. materiałów pornograficznych, promujących nienawiść, rasizm, ksenofobię, przemoc i zachowania autodestrukcyjne.
- Zakazuje się wszelkich form cyberprzemocy tj. zastraszanie, szkalowanie czy atakowanie innych uczestników on-line.
- Pracownikowi OHP nie wolno nawiązywać prywatnych kontaktów z małoletnim za pośrednictwem mediów społecznościowych, poprzez czaty internetowe, strony z grami. Wiadomości powinny się ograniczać wyłącznie do komunikacji związanej bezpośrednio z uczestnictwem małoletniego w OHP.

5) ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

- Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.
- Utrwalanie, przetwarzanie, używanie, publikowanie wizerunku małoletniego znajdującego się na zdjęciu, nagraniu bądź na jakimkolwiek nośniku musi być dokonywane przez pracownika rozważnie i ostrożnie. Działania tego rodzaju są dopuszczalne wyłącznie w celu celebrowania sukcesów małoletniego, dokumentowania działań lub funkcjonowania OHP (np. podczas zorganizowanych aktywności), przy zachowaniu bezpieczeństwa małoletniego.
- Zgodę na publikację wizerunku małoletniego wyrażają w formie pisemnej rodzice lub opiekunowie prawni.

6) SPOSÓB REAGOWANIA NA PRZYPADKI PODEJRZENIA, ŻE MAŁOLETNI DOŚWIADCZA KRZYWDZENIA

- Pracownicy ECKiW OHP posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
- Prawo zabrania krzywdzenia innych osób. Jeżeli uczestnik OHP jest jej świadkiem przemocy powinien niezwłocznie zgłosić ten fakt komuś dorosłemu: wychowawcy OHP,

kierownikowi internatu, pedagogowi, instruktorowi zajęć praktycznych lub innemu dorosłemu, który jest dostępny na terenie jednostki OHP.

- Jeśli uczestnik OHP jest ofiarą przemocy może udać się po pomoc do wychowawcy OHP, kierownika, pedagoga, instruktora lub innej dorosłej osoby na terenie OHP, której ufa.
- Zapewnienie bezpieczeństwa małoletnich dla pracowników ECKiW OHP w Roskoszy to priorytet. Określiliśmy procedury, które pomogą nam podjąć odpowiednie działania w celu ochrony małoletnich.

Działania w ramach Standardów ochrony małoletnich obejmują dwa etapy- wewnętrzny i zewnętrzny:

- **Etap wewnętrzny** polega na podjęciu kroków wewnątrz jednostki. Ma on miejsce zawsze w sytuacjach, gdy: pracownik podejrzewa, że uczeń jest krzywdzony, uczeń ujawnił doświadczenia krzywdzenia, zgłoszono podejrzenie krzywdzenia lub wykorzystywania ucznia przez kogoś z personelu lub otoczenia ucznia, zgłoszono podejrzenie krzywdzenia ucznia przez innego ucznia;

- **Etap zewnętrzny** polega na podjęciu kroków prawnych – powiadomienia właściwych instytucji (opieki społecznej, policji, prokuratury, sądu rodzinnego), wynikających z przepisów prawnych lub z powodu nieskuteczności działań podjętych wewnątrz jednostki.

Anonimową pomoc i wsparcie można uzyskać dzwoniąc pod specjalne linie pomocy dla dzieci i młodzieży m.in.

- „Niebieska Linia” 800-12-00-02
- Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111
- Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka 800 12 12 12
- Numer alarmowy 112